

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ПАЛАЦ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ**

**XIII МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА
«ІННОВАТИКА В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ»
(20.10.-22.10. 2021р.)**

ПЕДАГОГІЧНИЙ КОУЧИНГ

**«ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ:
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ЗАКЛАДІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

Київ – 2021

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ВИКЛИК ТРАДИЦІЙНІЙ СИСТЕМІ НАВЧАННЯ

КАНЗЮБА О. М.
ДИРЕКТОР ДОНЕЦЬКОГО ОБЛАСНОГО
ПАЛАЦУ ДІТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ

Об'єктивне прискорення науково-технічного і соціального прогресу, кризові економічні, екологічні, демографічні, політичні та інші явища, що виникли у сучасному світі, неминуче позначаються на системі освіти, загострюють протиріччя і труднощі формування молодого покоління. Традиційні педагогічні засоби виховання, змісту й організації освітнього процесу все частіше не спрацьовують. ЧОМУ?

БО традиційна система навчання є безособистісною, у ній людина постає об'єктом, яким можна керувати за допомогою зовнішніх впливів, загальних стандартів і нормативів.

Серед головних недоліків традиційної системи навчання є такі:

- домінування пояснювально-ілюстративного типу навчання і репродуктивної діяльності учнів;
 - перевага фронтальної роботи;
 - обмеженість діалогічного спілкування;
 - невміння і небажання дітей учитися;
- відсутність у вихованців поцінування освіти, самоосвіти (саморозвитку).

Саме тому на сьогодні постає питання впровадження інтерактивних технологій.

Педагогічна технологія – це наука про розвиток, освіту, навчання і виховання особистості учня на основі позитивних загальнолюдських якостей та досягнень педагогічної думки, а також інформатизації.

Педагогічна технологія – це наука про розвиток, освіту, навчання і виховання особистості на основі позитивних загальнолюдських якостей та досягнень педагогічної думки, а також **інформатизації**.

Завданнями сучасної педагогічної технології є:

- виховувати інтелектуальну розвинуту особистість (цінити людину за розум, її ділові та людські якості);
- виховувати свідомих громадян незалежної України;
- формувати творчу особистість для праці в майбутніх ринкових відносинах, з почуттям гідності, розумінням суті приватної та державної власності;
- виховувати почуття потреби для одержання високих професійних якостей у майбутньому, вміння при необхідності змінювати професію.

ЗАВДАННЯ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

ВИХОВУВАТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНУ
РОЗВИНУТУ ОСОБИСТІТЬ

ВИХОВУВАТИ СВІДОМИХ ГРОМАДЯН
НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

ФОРМУВАТИ ТВОРЧУ ОСОБИСТІТЬ

ВИХОВУВАТИ ПОЧУТТЯ ПОТРЕБИ ДЛЯ
ОДЕРЖАННЯ ВИСОКИХ
ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ

Будь-яка педагогічна технологія повинна відповідати наступним основним методологічним вимогам (критеріям технологічності):

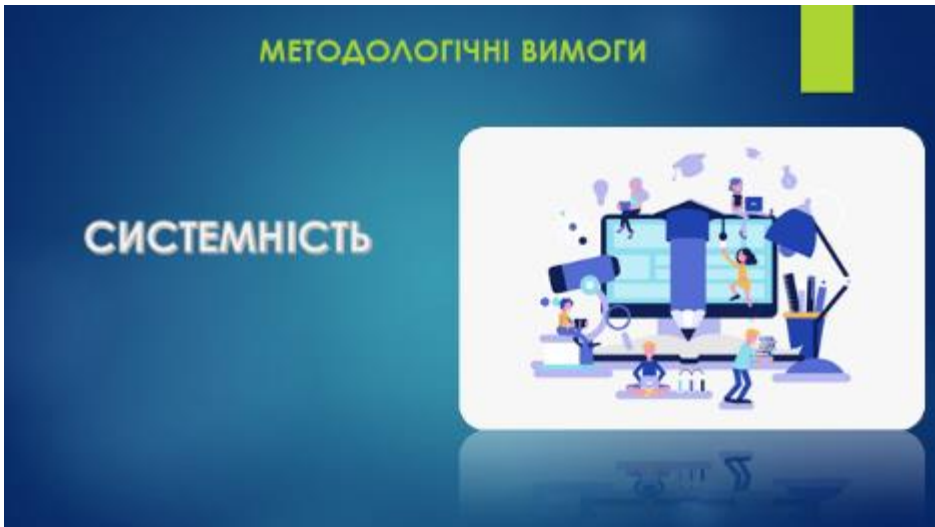
1. *Концептуальність.* Кожній педагогічній технології повинна бути притаманна опора на певну наукову концепцію, що містить філософське, психологічне, дидактичне та соціально-педагогічне обґрунтування досягнення освітньої мети.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ВИМОГИ

КОНЦЕПТУАЛЬНІСТЬ

2. *Системність*. Педагогічні технології мають бути притаманні всі ознаки системи: логіка процесу, взаємозв'язок всіх його частин, цілісність.

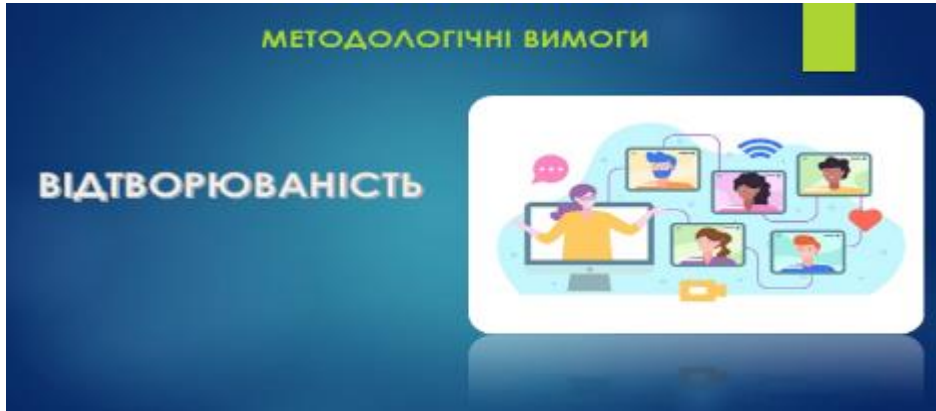

3. *Можливість управління*. Передбачає можливість діагностичного цілепокладання, планування, проектування процесу навчання, поетапну діагностику, варіювання засобами та методами з метою корекції результатів.

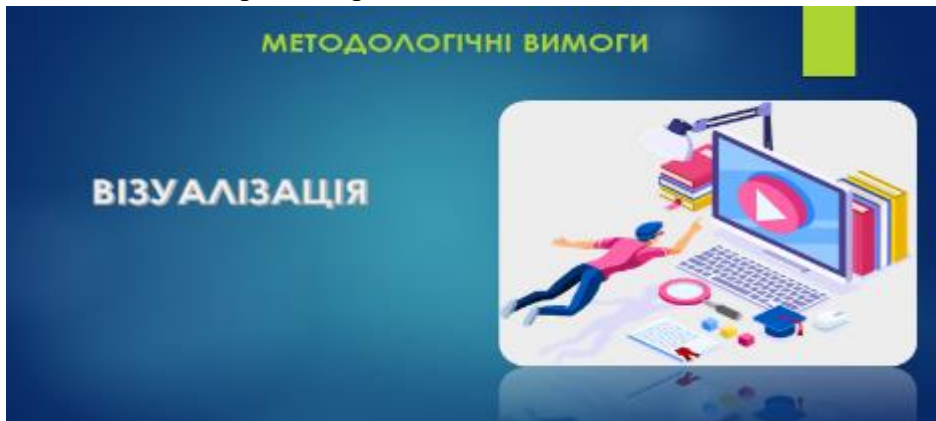

4. *Ефективність*. Сучасні педагогічні технології існують в конкурентних умовах і повинні бути ефективними за результатами й оптимальними за витратами, гарантувати досягнення певного стандарту освіти.

5. *Відтворюваність*. Можливість використання (повторення, відтворення) педагогічної технології в інших ідентичних освітніх закладах, іншими суб'єктами.

6. *Візуалізація* (характерна для окремих технологій). Передбачає використання аудіовізуальної та електронно-обчислювальної техніки, а також конструювання та застосування різноманітних дидактичних матеріалів і оригінальних наочних посібників.

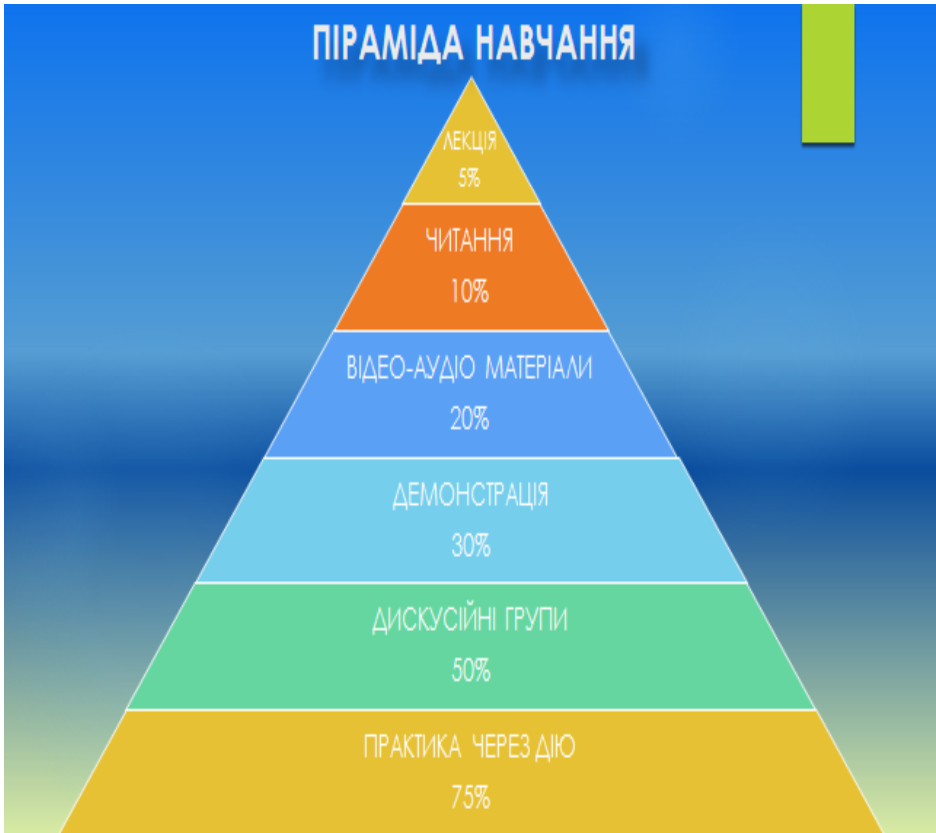

Технологія інтерактивного навчання – це така організація освітнього процесу, за якої **неможлива неучасть** у процесі пізнання: або кожен учень має конкретне завдання, за виконання якого він має публічно відзвітуватися, або від його діяльності залежить якість виконання поставленого перед групою завдання.

Науковий аналіз проведений вченими США у 80х роках ХХ ст. засвідчує, що інтерактивне навчання вможливорює різке збільшення відсотка засвоєння матеріалу, бо впливає не лише на свідомість учня, а й на його почуття, волю (дії, практику). Результати цих досліджень відображено у схемі, яка дістала назву "Піраміда навчання".

Піраміда навчання

Отже сучасні заняття повинні:

- Навчати критично мислити, приймати рішення, розв'язувати проблеми.
- Вчити спілкуватися, ставити запитання, представляти різні позиції.
- Заохочувати до співпраці, вчити досягати компромісу.
- Створювати ситуації, в яких учні безпосередньо визначають і розв'язують конкурентні суспільні проблеми та ситуації (особливо проблеми своєї місцевості, найближчого середовища та інших груп, до яких належить вихованець).

СУЧАСНІ ЗАНЯТТА ПОВИННІ:

Інтерактивна методика забезпечує розвиток наступних умінь та навиків учнів:

- критично аналізувати інформацію;
- аргументувати, дозволити висловлювати власні погляди;
- описувати, аналізувати та зіставляти процеси й явища суспільного розвитку, удаватися до ненасильницьких методів розв'язання проблем;
- брати на себе відповідальність;
- давати власну оцінку та формулювати належні судження;
- робити вибір займати власну позицію;
- впливати на політику та процес прийняття рішень (подання петицій, лобіювання);
- створювати коаліції, об'єднуватися з партнерськими організаціями;
- вести переговори, досягати компромісу та консенсусу;
- брати участь у соціальних та політичних процесах (членство в політичних партіях, громадських організаціях, голосування,

політичне обговорення, писання листів, проведення демонстрацій тощо);

- впливати на процес прийняття рішень;
- толерантно вирішувати конфлікти.

То чому ж сьогодні слід зосереджувати увагу на роботі з поняттями, знаннями за допомогою інтерактивних методів навчання? Відмінністю інтерактивних методів навчання є те, що інформація в інтерактивних методах навчання – це відправний, а не кінцевий продукт мислення. Щоб народжувалася думка, необхідно попрацювати з текстом, ідеями, фактами, концепціями.

ІНФОРМАЦІЯ В ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДАХ НАВЧАННЯ – ЦЕ ВІДПРАВНИЙ, А НЕ КІНЦЕВИЙ ПРОДУКТ МИСЛЕННЯ

Ще всередині минулого століття на Заході забили тривогу: учень не готовий до життя в новому суспільстві. Він не вміє працювати з інформацією. “Технології завтрашнього дня, потребують не мільйонів людей, готових працювати в унісон на безкінечно монотонних роботах, не людей, котрі виконують накази, не зморгнувши оком... а людей, котрі можуть приймати критичні рішення, котрі можуть знаходити свій шлях у новому оточенні, котрі достатньо швидко встановлюють нові стосунки в реальності, що швидко змінюється. Світ заговорив про компетентності як спроможність особистості застосовувати засвоєні знання й набуті уміння у нестандартних ситуаціях, “готовність і уміння діяти”, здатність до саморозвитку”.

«... ЛЮДЕЙ, КОТРИ МОЖУТЬ ПРИЙМАТИ КРИТИЧНІ
РІШЕННЯ, КОТРИ МОЖУТЬ ЗНАХОДИТИ СВІЙ ШЛЯХ У
НОВОМУ ОТОЧЕННІ, КОТРИ ДОСТАТНЬО ШВИДКО
ВСТАНОВЛЮЮТЬ НОВІ СТОСУНКИ В РЕАЛЬНОСТІ,
ЩО ШВИДКО ЗМІНЮЄТЬСЯ»

Саме такі вміння і навички дозволяють формувати інтерактивні технології та методи навчання.

РОЛЬ ІКТ У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

СОКОЛЕНКО Т.М.
ЗАВІДУВАЧ МЕТОДИЧНОГО ВІДДІЛУ ОПДІЮТ,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ

Ми змінили своє оточення так
радикально,
що тепер повинні змінювати себе,
щоб жити в цьому новому оточенні.
Норберт Вінер

Ці слова – яскрава характеристика сьогодення, коли відбувається формування світового інформаційно-освітнього простору. Цей процес супроводжується істотними змінами в педагогічній теорії і практиці освітнього процесу, пов'язаними з внесенням коректив у зміст технологій навчання.

ІКТ – каталізатором розвитку інформаційного суспільства.

ІКТ – основне підґрунтя модернізації освітнього процесу.

ІКТ – КАТАЛІЗАТОР РОЗВИТКУ
ІНФОРМАЦІЙНОГО
СУСПІЛЬСТВА

ІКТ – ОСНОВНЕ ПІДҐРУНТЯ
МОДЕРНІЗАЦІЇ
ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ

Інформатизація має три взаємопов'язані процеси:

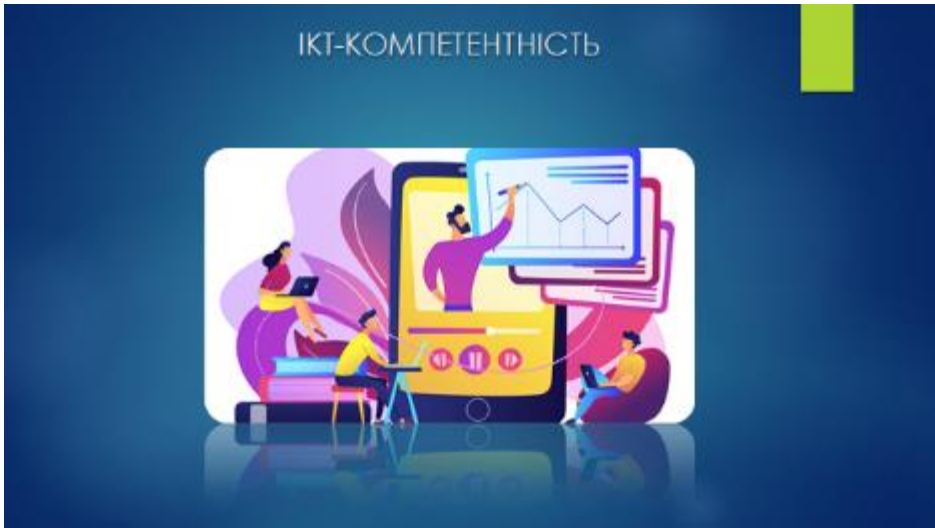
- медіатизацію – процес вдосконалення засобів збору, зберігання і поширення інформації;
- комп'ютеризацію – процес вдосконалення засобів пошуку та обробки інформації;
- інтелектуалізацію – процес розвитку знань і здібностей людей до сприйняття інформації.

Комп'ютерні технології покликані стати невід'ємною частиною цілісного освітнього процесу, значно підвищувати його ефективність. Саме ІКТ-компетентність, дає можливість особистості бути сучасною, активно діяти в інформаційному середовищі, використовувати найновітніші досягнення техніки в своїй освітній, а надалі й професійній діяльності.

На сьогодні діяльність закладів позашкільної освіти має досить розроблене науково-методичне підґрунтя, що сприяє підсиленню активності й креативної спрямованості позашкільного

освітнього мікросоціуму та забезпечує ефективність інноваційних процесів у системі позашкільної освіти, яка приносить суттєві зміни у результат педагогічного процесу.

ІКТ – це сукупність програмних, технічних, комп'ютерних і комунікаційних засобів, а також способів та новаторських методів їхнього застосування для забезпечення високої ефективності й інформатизації освітнього процесу.

ІКТ - це сукупність програмних, технічних, комп'ютерних і комунікаційних засобів, а також способів та новаторських методів їхнього застосування для забезпечення високої ефективності й інформатизації освітнього процесу

У галузі освіти ці технології знаходять застосування в багатьох напрямках діяльності, зокрема:

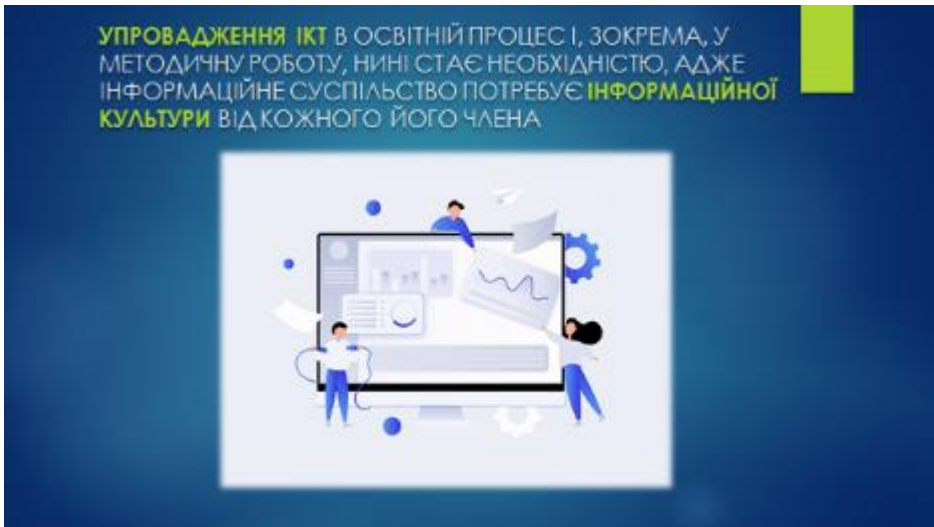
- оновлюється зміст освіти;
- започатковується дистанційне навчання;
- упроваджуються нові форми спілкування: через електронну пошту, відеоконференції, участь у роботі Інтернет – конференцій, форумів, веб-семінарів тощо.

А це все потребує вищого рівня та якості запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес і управлінську діяльність.

Підрастаюче покоління сьогодні активно використовує інформаційні комп'ютерні технології. Їхній віртуальний світ (через контакти в соціальних мережах /наприклад, Instagram; веб-сайти, комп'ютерні ігри) розширюється, наповнюється новими враженнями, почуттями. Головне завдання – педагогічно правильно спрямувати допитливий юний розум і цікавість, перетворити новітні технології в помічника розвитку особистості, яка ще тільки формується, наповнити його моральним змістом.

Упровадження ІКТ в освітній процес і, зокрема, у методичну роботу нині стає необхідністю, адже інформаційне суспільство потребує інформаційної культури від кожного його члена. Тому нині є актуальною проблема формування і розвитку інформаційної компетентності педагога.

Настав час, коли сучасні педагоги, повинні володіти основами використання комп'ютерної техніки як засобу навчання, широко впроваджувати нові інформаційні технології в практику роботи.

Впровадження ІКТ:

- сприяє підвищенню професійного рівня педагогів, спонукає їх шукати нові нетрадиційні форми і методи навчання, проявляти творчі здібності;
- активізує пізнавальну діяльність дітей, підвищує якість засвоєння програмного матеріалу дітьми;
- сприяє підвищенню рівня педагогічної компетентності батьків, інформованості їх про напрями діяльності закладу та результатах конкретної дитини, співпраці батьків і ЗПО;

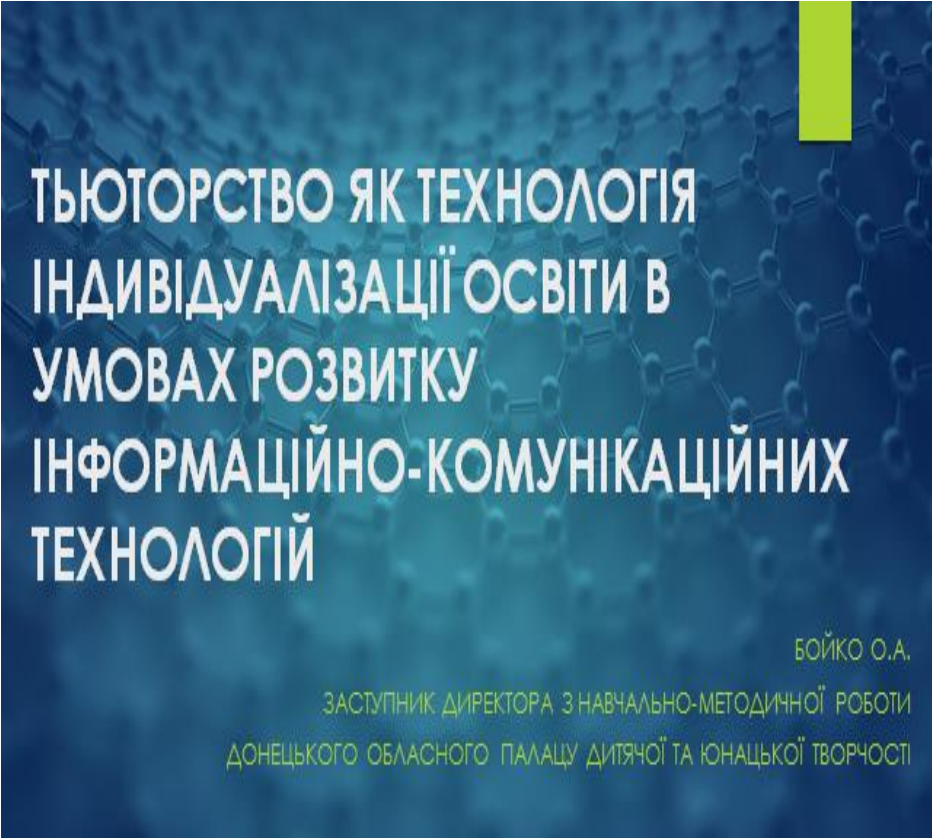
- дозволяє робити заняття привабливими, сучасними завдяки дизайну представленої інформації;
- допомагають закріплювати знання, вміння, навички дітей, розв'язувати пізнавальні та творчі завдання;
- дає можливість моделювати, вирішувати різні проблемні ситуації;
- допомагає перевірити правильність відповідей дітей, виконання завдань за допомогою екрану;
- збільшують швидкість передачі інформації дітям та підвищують рівень її засвоєння;
- сприяють розвитку уваги, пам'яті, мислення, уяви,, мовлення, розвиває почуття кольору, композиції;
- бере участь у інтелектуальному, емоційному та моральному розвитку дітей.

Використання інформаційно-комунікативних технологій у ЗПО є збагачувальним і перетворювальним фактором, який є одним із шляхів оновлення змісту освіти згідно сучасним вимогам.

**ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОКОМУНІКАТИВНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗПО Є ЗБАГАЧУВАЛЬНИМ І
ПЕРЕТВОРЮВАЛЬНИМ ФАКТОРОМ, ОДНИМ ІЗ
ШЛЯХІВ ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ ЗГІДНО
СУЧАСНИМ ВИМОГАМ**

ТЮТОРСТВО ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

БОЙКО О.А.

ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА З НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ
ДОНЕЦЬКОГО ОБЛАСНОГО ПАЛАЦУ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ

Значні структурні зміни, які зараз відбуваються у закладах освіти України, викликані вимогами часу. Приєднання до єдиного європейського простору, нові освітні стандарти вимагають перегляду і розширення змісту педагогічної діяльності, функцій і ролей, реалізованих педагогами. Вихованцям надаються права і можливості для найбільш повного задоволення індивідуальних освітніх запитів. Постає потреба в перегляді уявлень про зміст педагогічної діяльності і появу нових позицій. В останні роки науковцями активно обговорюється введення позиції тьютора у систему освіти, що є цілком закономірно.

Проте з огляду на сучасні реалії, тьютору вже недостатньо у своїх практиках використовувати лише традиційні технології навчання та виховання, тож на сучасному етапі розвитку системи освіти України особливої актуальності набувають завдання включення в тьюторський супровід сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), спрямованих на якісні зміни результатів освітнього процесу.

Феномен тьюторства (наставництва) бере свій початок в XII столітті у Великобританії і формується в XIV столітті в англійських університетах: Оксфорді, а згодом, і в Кембріджі.

ФЕНОМЕН ТЬЮТОРСТВА (НАСТАВНИЦТВА) БЕРЕ Свій ПОЧАТОК В XII СТОЛІТТІ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ І ФОРМУЄТЬСЯ В XIV СТОЛІТТІ В АНГЛІЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ – ОКСФОРДІ, КЕМБРІДЖІ.

Важливою роллю тьютора було керівництво учнівським релігійним розвитком, а саме: інструкції відносно регулярних відвідин богослужінь, дотримання правил поведінки в Божий день (неділя), читання Біблії, рекомендації щодо вивчення інших літературних джерел тощо.

Однією з найбільш важливих освітніх функцій тьютора було керівництво читанням його учнів. Тьютори готували базові інструкції, записи та, навіть, друковані рекомендації до предметів і дисциплін. Крім того, тьютори готували своїх підопічних до публічних диспутів.

Згодом тьюторство набуло статусу окремої університетської форми наставництва. Функції та посадові обов'язки тьютора змінювалися у зв'язку з політичними, соціальними, культурними змінами суспільства. Поряд з освітніми, все більшу роль відігравали виховні функції наставництва.

Отже, «тьютор», – педагог-наставник, походить від англійського «tutor» і латинського «tueor» термінів, що означає «спостерігаю», «підключаю».

Тьютор покликаний організувати самовизначення, самоздійснення, самореалізацію людини в професії, надаючи допомогу в розробці індивідуальної освітньої парадигми, тобто забезпечує успішність індивідуальних освітніх спроб. Якщо мати на увазі тьютора позашкільної освіти, то це суб'єкт, що супроводжує особистісний і професійний розвиток вихованців протягом усього процесу їхнього навчання у закладі позашкільної освіти.

Аналіз методолого-теоретичних підходів до проблеми дозволяє виділити з них 3 головні, зокрема: компенсаторний науковий підхід, який фокусується на питаннях успішності, дисципліни, адекватних формах дозвілля молоді людини. Тьютором здійснюється пізнання і ведеться облік особливостей особистості вихованця при сприйнятті ним людини і світу, мети, мотивації навчання, розв'язання навчальних завдань, корекція засобів взаємодії, визначення ідеалів. Тьютор намагається ліквідувати чи компенсувати такі фактори, що заважають навчанню, як нерозуміння педагогом вихованця, неврахування

його інтелектуальних, фізіологічних і психологічних особливостей, поверхове чи традиційне про нього судження, труднощі особистісного становлення, сприйняття чи несприйняття соціального оточення тощо.

Другий підхід пов'язаний з «дегуманізацією освіти». Багатьма авторами відмічається, що в освіті сьогодні не відбувається головного – самовизначення особистості, тобто вибору себе в світі культури. Тому тьютори в педагогічній ретроспективі Англії та інших країн супроводжували учня не лише в закладі освіти, а вникали в його побут, відпочинок, допомагали в приватних індивідуальних заняттях. Варто відмітити, що на початку головними в діяльності тьютора були функції виховні, поступово пріоритету набували освітні, а сьогодні – знову виховні.

Третій сучасний підхід до проблеми тьюторства полягає в об'єднанні загальних та індивідуальних методів, форм і видів діяльності тьютора і його вихованців. З одного боку, людське

мислення і діяльність існують в історії і культурі у вигляді норм і зразків, а з іншого, – загострюється проблема, яку вирішує тьютор, – пошук змісту, методів та критеріїв індивідуалізації їх засвоєння і підвищення результативності мисленнєвої діяльності й формування духовно-морального світогляду конкретного вихованця. Тьютору належить досягти доцільного поєднання в навчанні й вихованні інтелектуального й емоційного, загального й відмінного. Усі наукові підходи мають право на існування і потребують подальшого теоретичного обґрунтування.

Тьюторство направлене на розвиток особистості, її самостійність, відповідальність у прийнятті рішень, належному ставленні до себе і оточуючих, на культуру мислення, самооцінку. Тьюторство було визнано надзвичайно ефективним та не втратило своїх лідерських позицій дотепер.

Тьютор під час заняття зі своїм вихованцем передає різноманітні прийоми та правила засвоєння нових знань. Проте зараз навчання неможливо уявити без використання ІКТ. Тож тьютору вже недостатньо у своїх практиках використовувати лише

традиційні технології навчання та виховання. Адже без використання комп'ютерних мереж і онлайн засобів важко задовольнити індивідуальні запити кожного вихованця. Тому тьюторам для цього необхідно знати можливості Інтернету, орієнтуватися в педагогічних мережних співтовариствах, використовувати інноваційні педагогічні технології для підвищення інтересу вихованців до навчання та активізації їх пізнавальної діяльності. Адже в наш час важко уявити освітній процес без використання сучасних технологій.

Інформаційна технологія – це сукупність методів і технічних засобів збору, організації, зберігання, обробки, передачі і представлення інформації, що розширюють знання людей і розвивають їх можливості з управління технічними та соціальними процесами. В останні роки термін «інформаційно-комунікаційні технології» часто виступає синонімом терміна «комп'ютерні технології», так як всі інформаційно-комунікаційні технології в наш час так чи інакше пов'язані із застосуванням комп'ютера.

Тьютор у закладі позашкільної освіти виконує ряд функцій: функція забезпечення засвоєння нових знань, організаційна функція, комунікативна, мотиваційна, моніторингова і контролююча.

Важливою функцією тьютора є забезпечення процесів навчання і самонавчання, тобто отримання вихованцями необхідних знань і засвоєння відповідних практичних дій. Тьютор забезпечує розуміння навчального матеріалу і через демонстрацію оптимальних способів роботи з ним стимулює вироблення нових навичок і моделей поведінки. Він керує самостійною навчальною та пізнавальною діяльністю підопічних, сприяє розвитку інтелектуальних здібностей.

Тьютор допомагає максимально ефективно використовувати різноманітні навчальні матеріали. Для цього він повинен володіти Інтернет-технологіями, технологією електронної пошти, комп'ютерними навчальними програмами, чат-технологією, Web технологіями тощо.

Не має значення спосіб передачі знань. Набагато важливіше, щоб вихованець попав в середовище, де він навчається не просто поглинати інформацію, а критично мислити, дати оцінку явищам і знайти рішення проблем. Крім того, сучасні ІКТ надають дітям

більш інформаційно насичені об'єкти: такі, як малюнки, відеофрагменти, складні структури даних і їх комбінації, доступні через Інтернет і інші інтелектуальні комп'ютерні мережі. ІКТ значно збільшують можливості зорового сприйняття, роблячи реальним зображення невидимого, предметів, що змінюють колір і форму. Відтворення чудових творів архітектури, скульптури, живопису, супроводжуване текстами і музикою, справляє на вихованця глибоке враження, розвиває його художній смак, а також викликає бажання дізнатися більше про культуру, мистецтво і природу.

Тьютор здійснює моніторинг та контроль знань і умінь тьюторантів, а саме: виявляє труднощі і допомагає їх долати, фіксує динаміку змін, відхилень, контролює і дає оцінку знань і умінь після закінчення навчання.

На допомогу придуть програми MyTest, Tester, Master test, Microsoft Office Power Point, LibreOffice Impress, Microsoft Word, LibreOffice Writer та інші.

Тьютор повинен навчити перетворювати і використовувати в практичній діяльності величезну кількість інформації. Дуже важливо організувати освітній процес так, щоб вихованець активно, з цікавістю і захопленням працював, бачив плоди своєї праці і міг їх оцінити.

Тож використання тьютором сучасних ІКТ забезпечить:

- доступ до міжнародних джерел інформації в галузі освіти, науки і культури;
- інтеграцію національної системи освіти в світову;
- підвищення мотивації до навчання;
- розвиток творчого підходу до сприйняття навколишнього світу;
- удосконалення навичок роботи з різними джерелами інформації;

- збільшення кількості та якості отриманих знань;
- економію часу;
- активізацію пізнавальної діяльності;
- розвиток навичок критичного мислення.

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у тьюторських практиках розглядається як інноваційний підхід в технології індивідуалізації освіти, побудові процесу навчання і підготовки вихованців. Це обумовлено тим, що саме комп'ютеризація та застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій є тією можливістю, яка допоможе створити нову систему позашкільної освіти.

ВИКОРИСТАННЯ ІКТ НА ЗАНЯТТЯХ ГУРТКІВ ХУДОЖНЬО- ЕСТЕТИЧНОГО НАПРЯМУ

НІКІТІНА Н.П.

КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ

ДЕНЗЬКОДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ

ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДИТИНА – ЦЕ НЕ ПОСУДИНА, ЯКУ ТРЕБА НАПОВНИТИ,
А ВОГОНЬ, ЯКИЙ ТРЕБА ЗАПАЛИТИ
СХІДНА МУДРІСТЬ

Художньо-естетичне виховання варто розглядати як універсальний засіб особистісного розвитку дітей на основі виявлення індивідуальних здібностей, естетичних потреб та інтересів. Художньо-естетичне виховання дітей у контексті освіти – це один з аспектів формування освіченої, творчої особистості, становлення її фізичного та морального здоров'я, всебічний розвиток її природних здібностей та задатків.

Великий діапазон можливостей для вдосконалення освітнього процесу на заняттях гуртків художньо-естетичного напрямку надають інформаційно-комунікаційні технології як потужному інструменту отримання найрізноманітнішої інформації.

**ІНФОРМАЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК
ПОТУЖНИЙ ІНСТРУМЕНТ ОТРИМАННЯ
НАЙРІЗНОМАНІТНІШОЇ ІНФОРМАЦІЇ**

Необхідність використання ІКТ виникає сама собою, адже забезпечення візуалізації освітнього процесу – найпростіше і найдоступніше за допомогою використання ПК. Комп'ютерні технології роблять доступними картини художників, світлини, зображення творів мистецтва, можливість розгляду їх з усіх боків, використання тривимірного зображення на занятті.

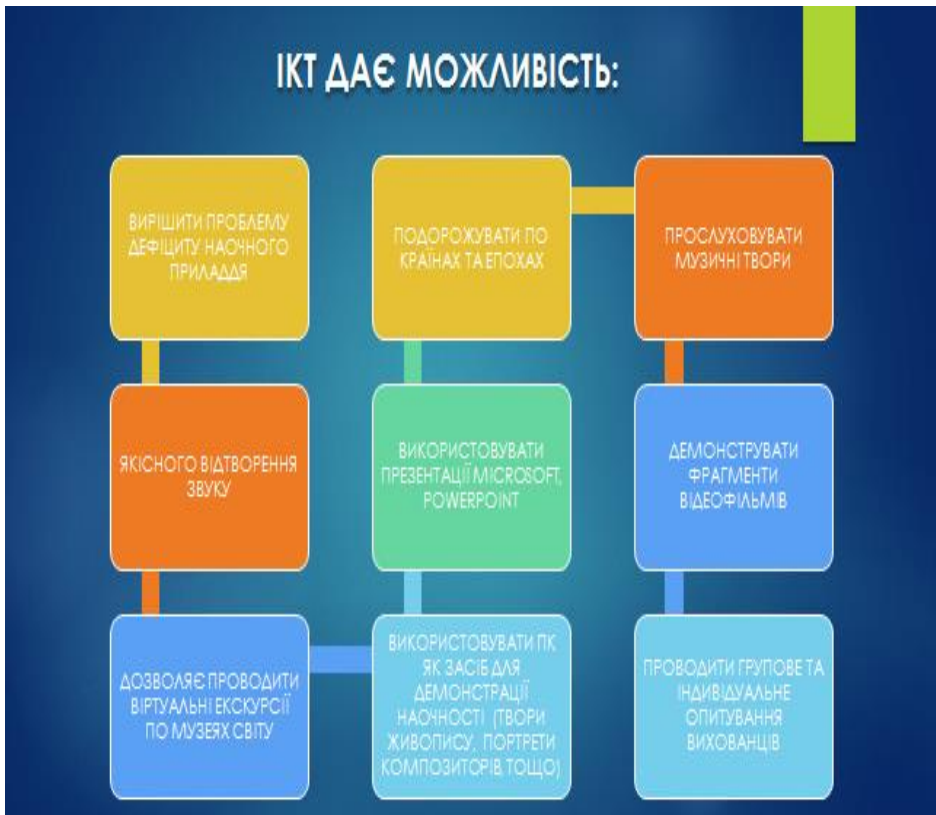
Використання мультимедійних технологій здійснюється за різними напрямками відповідно до потреб конкретного заняття, рівня володіння різними програмними продуктами та наявності сертифікованих програм у системі освіти.

1. Використання окремих мультимедійних зображень (графічних, аудіо -, відео-, анімаційних файлів).
2. Створення і використання власних занять у формі презентацій, веб - сторінки, конструктора уроків.
3. Використання готових мультимедійних програм, педагогічних програмних засобів.

Проведення заняття з використанням ІКТ дає можливість:

- вирішити проблему дефіциту наочного приладдя,
- якісного відтворення звуку,
- дозволяє проводити віртуальні екскурсії по музеях світу,
- подорожувати по країнах та епохах;
- використовувати презентації Microsoft PowerPoint;
- використовувати ПК як засіб для демонстрації наочності (твори живопису, портрети композиторів, тощо),
- прослуховувати музичні твори;
- демонструвати фрагменти відеофільмів,
- проводити групове та індивідуальне опитування вихованців.

Впровадження інформаційних технологій на заняттях гуртків художньо-естетичного напрямку забезпечує вирішення завдань всебічного розвитку природних, творчих здібностей вихованців, а саме:

- фантазії і художньої уяви;
- асоціативного сприйняття і мислення на основі художнього і музичного матеріалів;
- розуміння поняття ритму в природі і мистецтві;
- відчуття простору, форми, контрасту, динаміки, кольорової палітри.

Використання комп'ютера на занятті створює можливості для: розвитку зорової пам'яті, фантазії, формування у дітей естетично-гармонійного світосприйняття

Переваги використання комп'ютерних технологій в художньо-естетичному розвитку дітей:

- **Наочність:** знайомство з будь-якою темою можна супроводжувати показом відеофрагментів, фотографій; можна широко використовувати показ репродукцій картин художників; прослуховувати музичні записи одночасно з показом картин.

- Інтеграція, синтез мистецтв – музики і живопису – носить не тільки естетичний характер, а й просвітницький, навчальний і розвиваючий.

- Практичність: можливість показувати презентації з різних тем. Крім того, використання мультимедійних презентацій викликає величезний інтерес у вихованців і бажання самому взяти участь у процесі виготовлення виробу, що підвищує ефективність проведення занять художньо-естетичного напрямку. Діти отримують можливість мати чітке і ясне уявлення про різні явища, видах, предметах мистецтва і способах виконання робіт.

- Доступність: можливість «відвідувати» найбільші музеї світу, як свого міста, так і інших міст своєї країни, інших країн світу без матеріальних і тимчасових витрат. «Краще один раз побачити, ніж сто разів почути»

- Диференціація освітнього процесу;

- Забезпечується діалогова взаємодія вихованців з моделями відповідних явищ і процесів;

- Здійснюється ефективна діагностика інтелектуального та психічного рівня розвитку;

- Уможлиблюється створення на цій основі відповідної моделі вихованця з управлінням його навчальною діяльністю;

- Розширюється контроль за навчальною діяльністю вихованців і забезпечується на цій основі зворотний зв'язок;

- Вдається значно підвищити рівень зацікавленості вихованців у навчальній діяльності завдяки внесенню елементів новизни; розвиваються творчі здібності;

- Підвищується пізнавальна активність вихованців.

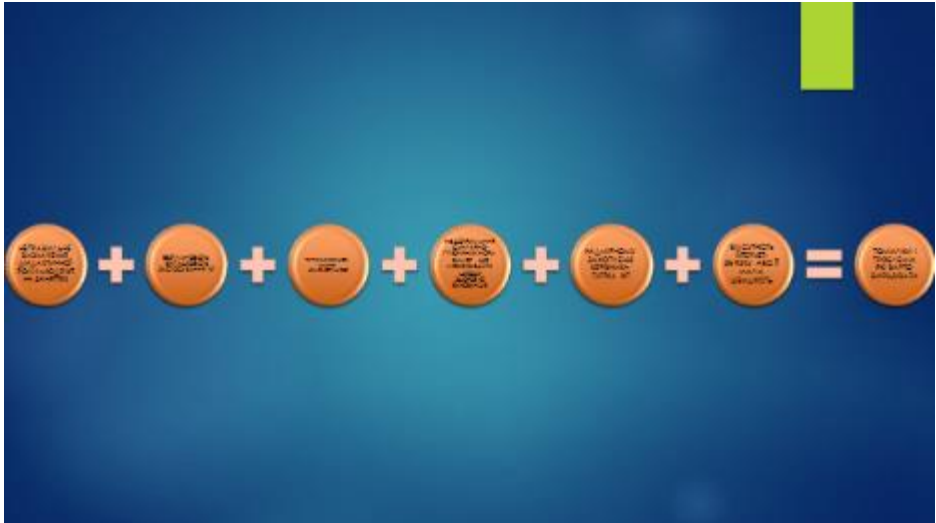

Отже, за допомогою комп'ютерних програм творчий педагог має унікальну можливість самостійно створювати необхідний мультимедійний супровід до занять, виходячи з власного бачення теми, враховуючи особливості групи, закладу; змінювати та доповнювати навчальний матеріал на слайдах.

Але при роботі з ІКТ можливе виникнення ряду помилок і проблем, які необхідно вирішувати:

- неправильне визначення дидактичної ролі і місця ІКТ на заняттях;
- безплановість, випадковість застосування ІКТ;
- перевантаженість заняття демонстрацією;
- не дотримання санітарно-гігієнічних норм вимог, що може завдати шкоди здоров'ю вихованців;

- надмірному захопленні керівника гуртка ІКТ і неправильному плануванні страждають різні види дитячої діяльності і найчастіше рухова складова;
- відсутність Інтернет-зв'язку або її мала швидкість. Тут частіше страждають інтерактивні екскурсії онлайн.

Використання ІКТ – необхідна умова для сучасного освітнього процесу. ІКТ використовуються **не як мета**, а як **педагогічний інструмент**, який сприяє досягненню мети заняття .

